

(מקום קיפול), יוצא שהם סוברים ש"שוק" הוא מתחת לברך, ו"ירך" הוא מעל לברך. וודאי שהם שני אברים שונים.

ובמאירי, נדה נז ע"ב פירש:

ובערוך פירשו שמנהגם היה לנעול את השוק באנפיליא שיש בה לולאות, ומקום חיבוק הלולאות הוא קורא מקום חבק. ועוד פירשו שם, שמה שמתכסה מן הבשר על ידי כפיפת השוק על הירך, הוא מקום חבק, על שם שמחבקיין זה את זה. ועיקר הדברים כפירושו, שכשהוא שואל מבפנים עד היכא, לא שאל על ארך הירך והשוק, שזה פשוט הוא, שכל שממקום תורפה עד פרסות הרגל בדין זה; אלא מפני שהשוק עגול, ואינו מתדבק זה בזה על פני כל הרוחב, והידיכים שטוחות ומתדבקות זו בזו על פני כל הרוחב, שאל: בשוקים עד היכן נידון כלפנים ממקום הרוחב? ופירשו בה: עד מקום חבק. וקרא מקום חבק עובי הבשר העגול שבשוק, שמתוך עביו מתדבק עם העובי האחר שכנגדו.

גם הוא כותב (בשם הערוך) שאפשר לכפוף את השוק על הירך, ומכאן הוא סובר ש"שוק" הוא מתחת לברך, ו"ירך" הוא מעל לברך. גם הבחנתו בין ירכים שמדבקות זו מזו לבין שוק שאינו מידבק, מובנת רק אם נניח סובר ש"שוק" הוא מתחת לברך, ו"ירך" הוא מעל לברך.

בעל האור זרוע, חלק א, הלכות נידה, סימן שמט, מביא את פירוש הרשב"ם על דברי המשנה, נדה נז ע"ב, על אשה שמצאה כתם על שוקה או על פרסותיה מבפנים: פ"י רשב"ם, על שוקה - מן הארכובה ולמעלה קרי ירכי³. רגליה - כל דפוס הרגל קרוי פרסה. מבפנים - בין שתי שוקים כל גובהן מן הארץ.

הרי שלדעתו השוק קרוב לארץ, והוא מתחת לברך. ובהמשך מביא בעל האור זרוע שהרשב"ם פירש את "חבק" - קפץ הירך והשוק, כרש"י.

פרק ח: בדין חליצה

המשנה במסכת יבמות פרק יב משנה א אומרת על חליצה מיבם שנחתכה רגלו: מן הארכובה ולמטה - חליצתה כשרה, מן הארכובה ולמעלה - חליצתה פסולה. והגמרא שם דף קב ע"ב (הובא בילקוט שמעוני פרשת כי תצא רמז תתקלח) אומרת (ללא קשר לדברי המשנה): אי כתב רחמנא ברגלו, הוה אמינא ברגלו אין, בשוקו לא, כתב רחמנא מעל רגלו, דאפילו בשוקו.

כלומר, אם נחתכה רגלו וחלצה נעל משוקו, החליצה כשרה; ומכאן ש"שוק" הוא מתחת לברך, שכן מעל לברך החליצה פסולה, כדברי המשנה: "מן הארכובה ולמעלה חליצתה פסולה".

³ נראה שיש כאן טעות דפוס, ונשמטו כמה מלים "מפני הדומות", וצריך לומר: "מן הארכובה ולמטה קרי שוקה, מן הארכובה ולמעלה קרי ירכי".